

بـــه تمام وزارت ها/ وواحد های بودجوی!

متحدالمال شماره دوم بودجه (رهنمود) برای ترتیب بودجه سال 1391

1. هدف

مطابق قانون اداره امور مالی ومصارف عامه، ریاست عمومی بودجه وزارت مالیه (نظر به رهنمایی کمیته بودجه کابینه) مسئول هماهنگی و تدوین بودجه ملی میباشد. بودجه به اساس نیازمندی وزارت ها / ادارات و در هماهنگی با آنها ترتیب میگردد. بودجه باید قبل از تطبیق توسط کابینه و پارلمان تصویب گردد.

این متحدالمال جهت ارایه رهنمود برای تمام وزارت ها / واحدهای بودجوی بمنظور ترتیب یک بودجه واحد برای سال 1391 و همچنان حصول اطمینان از ارائه پیشنهادات بودجه همسان در سطح تمام ادارات دولتی تهیه و ترتیب گردیده است. جهت بدست آوردن این هدف، باید پیشنهادات بودجه به اساس تقسیم اوقات تعیین شده درین متحدالمال ترتیب وارانه گردد. بودجه های پیشنهادی باید انعکاس دهنده تخصیص مساویانه منابع در سطح ولایات ولسوالی ها بوده و همچنان تساوی جندر و حساسیت گروپهای آسیب پذیر جامعه نیز در نظر گرفته شده باشد.

چونکه بودجه به اساس برنامه ازسال گذشته بدین سو منحیث یک میکائیزم رسمی ترتیب و ارائه بودجه قبول گردید فلذا به وزارت ها / واحدهای بودجوی، تنها یک متحدالمال واحد (شماره 2) و فورمه جات واحد به تمام وزارت ها / ادارات ارسال میگردد.

اهداف متحدالمال شماره 2 بودجه سال 1391 قرار ذیل است:

- ارائه رهنمودها در مورد فورمه ها و محتویات متحدالمال برای ادارات جهت ترتیب و پیشنهاد بودجه سال 1391 و پیشبینی بودجه سالهای 1392-1393
- فراهم ساختن میکائیزم برای ارائه پیشنهاد بودجه سال مالی 1391 (به شمول پیشبینی بودجه سال های 1392 و 1393)
- رهنمایی وزارت خانه ها و ادارات در قسمت ادغام بودجه های عادی و انکشافی اصلی
- این فورمه ها منحیث در خواست پیشنهاد بودجه تفصیلی سال 1391 ادارات در مطابقت با نتایج استراتژی انکشاف ملی افغانستان و پروگرامهای دارای اولویت ملی استفاده میگردد.

2. ضروریات پیشنهاد بودجه

فورمه های ترتیب بودجه برای تمام وزارت ها / واحدهای بودجوی جهت ارائه بودجه شان در فازمت بودجه به اساس برنامه ترتیب گردیده که ارتباط دهنده اهداف سکتوری و اهداف ادارات با منابع مالی اختصاص یافته در هر برنامه و نشان دهنده نتایج متوقعه که از آن منابع بدست خواهد آمد، میباشد.

فلذا قبل از قیمت گذاری عناصر ترتیب بودجه تمام وزارت ها/ واحدهای بودجوی باید موارد ذیل را باز دید نمایند.

- مرور و بررسی چارچوب نتایج سکتوری/وزارتی بشمول پیامد ها، محصولات و شاخص ها در سطوح مختلف چارچوب نتایج
- مرور اهداف استراتژییک اداره
- مرور ساختار برنامه ها و شامل ساختن تغییرات قابل اجراء در ساختار برنامه ها به سبب تغیر در استراتژی وزارت / اداره (در صورت تغیر)، چارچوب نتایج ویا ساختار تشکیلاتی اداره مربوطه

- مرور پالیسی های دولت و وزارت (اداره) که موضوعات مشترک استراتژی انکشاف ملی افغانستان را در برمیگیرد، مانند مسایل جندر و مصارف فقر زدایی و طرح مجدد فعالیتها به منظور رسیدگی بهتر به این پالیسی ها
- مرور بخش تشریحی برنامه ها و برنامه های فرعی که منحیث بخش از پیشنهاد بودجه سال 1390 ارائه شده بود

اگر تغییراتی بوجود آمده باشد که اهداف استراتژی یا ساختار برنامه ها و برنامه های فرعی و یا بخش تشریحی را متاثر بسازد، درآنصورت باید قبل از اینکه قیمت گذاری تفصیلی آغاز گردد تعدیلات متذکره باید از سوی تیم تطبیقی بودجه تائید گردد.

موضوعات ذیل جهت رهنمائی ساختار برنامه ها و مسایل تشریحی ارائه گردیده است. (برای معلومات بیشتر به رهنمود جلد 1 و 2 بودجه در وبسایت وزارت مالیه ریاست عمومی بودجه مراجعه نمایند) (www.budgetmof.gov.af)

- اهداف استراتژیک - اهداف استراتژیک وزارت/واحد بودجوی قبلاً تعیین گردیده اما درصورت ضرورت این استراتژی قابل تعدیل میباشد.
- اهداف و ساختار برنامه - نقطه آغاز ساختن برنامه عبارت از استراتژی انکشاف ملی (چارچوب نتایج سکتوری و چارچوب نتایج وزارتی میباشد) و به همین ترتیب ساختار تشکیلاتی موجود و سلسله مراتب در داخل وزارت/اداره نیز از عناصر مهم برای انکشاف ساختار برنامه ها پنداشته میشود.
- بخش های تشریحی - تاکید بیشتر در فورمه ها بالای ارتباط پالیسی بودجه خاصاً تشریح و توضیح شیوه دست یابی به مسایل مانند موضوعات مشترک چون جندر، مسایل فقرزدایی و ایجاد شغل مبذول گردیده است.
- سنجش اهداف و اجراءات - سنجش اجراءات و شاخص ها، بشمول پیامد ها و محصولات، باید به اساس چارچوب نتایج استراتژی انکشاف ملی و چارچوب نتایج وزارت و در ارتباط مستقیم با اهداف برنامه (پیامد) و نتایج برنامه فرعی (محصول)، (وزارت ها باید قبلاً ازتهائی بودن چارچوب نتایج اداره مربوط خویش اطمینان داشته باشند) محاسبه گردد. اهداف برای سال 1391 و به همین ترتیب برای دوسال آینده نیز از وجوه تقاضا شده که واقعاً قابل دسترسی باشند تعیین گردد.

3. سقف بودجه

چارچوب میان مدت بودجه 1391 برای سالهای 1391 - 1393 بعد از منظوری کابینه به تمام واحد های بودجوی ارسال میگردد. چارچوب میان مدت بودجه (چارچوب میان مدت 1391 - 1393) شامل سقف تمام ادارات میباشد و ادارات کلیدی که شامل سقف بودجه است عبارت از وزارت دفاع، وزارت داخله، وزارت عدلیه، وزارت انرژی و آب، وزارت فواید عامه، وزارت معارف، وزارت صحت عامه، وزارت زراعت، وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین، وزارت مالیه میباشد.

تمام وزارت ها / واحدهای بودجوی باید بودجه خویش را به اساس سقف بودجه که شامل چارچوب میان مدت بودجه میباشد و از جانب وزارت مالیه به اختیار شان قرار گرفته ترتیب نمایند و نباید از مجموع سقف بودجه اضافه گردد. (سقف بودجه شامل وجوه تعهد شده و غیرتعهد شده برای سالهای 1391 الی 1393 میباشد، فعلاً وزارت مالیه جهت اخذ تعهد وجوه، با دونهای در تماس میباشد بخصوص در مورد پروژه های جدید).

ایجاب مینماید تا ادارات اسناد پروژه وی را به وجوه که در سقف تعهد شده و غیرتعهد شده مشخص گردیده ترتیب نماید. در جریان گفتگو سقف بودجه تغییر نموده و تنها پروژه های تمویل شده شامل بودجه خواهد گردید. فعلاً وزارت مالیه در جریان پروسه مذاکره با دونهای جهت اخذ تعهد تمویل پروژه های انکشافی دارای اولویت قرار دارد. درصورت که تعهد دونهای در مرحله اخیر ترتیب بودجه اخذ گردد سقف بودجه تصحیح گردیده و از ادارات مربوطه تقاضا خواهد گردید تا پیشنهاد اصلاح شده بودجه خویش را به وزارت مالیه ارسال بدارند. هرگاه ادارت مربوطه خود با دونهای به تماس باشند باید درصورت اخذ تعهد تمویل وزارت مالیه را به اسرع وقت در جریان قرار دهند.

وزارت ها و واحد های بودجوی نباید پیشنهادات جدید وجوه اختیاری را شامل پیشنهادات متحدالعمل شماره 2 نمایند (مگر اینکه این پیشنهادات از جانب رئیس جمهور منظور گردیده باشد)

درصورت که بودجه ادارات از سقف تعیین شده اضافه گردد پیشنهاد شان دوباره به اداره مربوطه شان عرض اصلاح مسترد میگردد. سقف بودجه در بر گیرنده بودجه اصلی بوده که شامل مصارف بودجه عادی و انکشافی میباشد. شما ضرورت ندارید که معلومات فعالیتهای بودجه خارجی را در پیشنهاد بودجه سال 1391 خویش ارائه نمایید.

سقف های بودجه همچنان به اساس سطح اجراءات گذشته پروژه های انکشافی، توانائی تطبیق پروژه های انکشافی، دسترسی به منابع تمویل، افزایش قوای امنیتی و افزایش معلمین موازی با افزایش معلمین ترتیب و تنظیم گردیده است.

باید به خاطر داشت که سقف های بودجوی شامل تعهدات جدید بخاطر تمویل پروژه های انکشافی جاری برای سال 1391 میباشد، زیرا وزارت مالیه تا حال تعهد دونهای را در مورد تمویل پروژه های جدید در اختیار ندارد. بنا بر پروژه های انکشافی که دارای سطح اجراءات پایین باشد وجوه کافی انتقالی را از بودجه انکشافی سال 1390 به سال 1391 به همراه دارد، که این خود میتواند وجوه اختیاری قابل ملاحظه را برای تمویل پروژه های انکشافی که سطح اجراءات بلندی دارند فراهم نماید.

سقف های بودجه شامل هیچ گونه پروژه انتقالی از سال 1390 نمیباشد. وزارت ها / واحدهای بودجوی نباید مصارف را که از پروژه های انتقالی تمویل میگردند در پیشنهاد بودجه شان شامل سازند. پروژه های انتقالی سال 1390 در اخیر سال مالی شامل سقف بودجه میگردند.

4. رهنمود برای ترتیب پیشنهاد بودجه

به منظور فراهم نمودن معلومات بودجوی همسان و قابل مقایسه به کابینه و پارلمان و همچنین حصول اطمینان از مطابقت آن با قوانین، تمام وزارت ها / واحدی های بودجوی باید پیشنهاد بودجه شانرا برای سال 1391 در فورمه های واحد ارائه کنند.

فورمه جات برای ترتیب پیشنهاد بودجه سال 1391 وزارت شما در صفحه اکسل ضم متحد المال شماره 2 بودجه شما فراهم گردیده است. طرز خانه پری صفحات متذکره در صفحه اول اکسل به تفصیل ذکر گردیده است. لطفا قبل از خانه پری فورمه ها رهنمود مذکور را مرور نمایید. وزارت ها / واحد بودجوی باید فورمه های پیشنهاد بودجه خود را به هر دو شکل چاپی و الکترونیکی به شخص ارتباطی خویش در وزارت مالیه ارسال نمایند.

4.1 پیشبینی بودجه پروژه های چندین ساله

ادارات باید در هنگام ترتیب پروژه های سال 1391 تاثیرات آنرا بالای سالهای 1392 - 1393 نیز در نظر داشته باشند و این معلومات ها در فورمه 2 ب که ضم این متحدالمال میباشد خانه پری گردد.

ایجاب مینماید ادارات پیشبینی مصارف سالهای 1392 و 1393 را شامل فورمه جات نمایند چونکه دولت توانایی پیشبینی دقیق بودجه را در جریان ترتیب بودجه یکساله ندارد. بطور مثال: چون اکثر پروژه ها چندین ساله بوده و برای تطبیق بهتر این پروژه های چندین ساله بر علاوه محاسبه بودجه انکشافی همان سال برای سال های دیگر هم باید محاسبه گردد (1391-1393) همچنان یک پروژه در سال 1391 ضرورت دارد تا وجوه انکشافی که از طریق دونه ها تمویل میگردند در آن مد در نظر گرفته شود اما باید در صورت لزوم بودجه عادی سالهای بعدی آنها نیز پیشبینی گردد. بنا مهم است تا دولت از تاثیرات این پروژه ها بعد از تکمیل شدن آگاه بوده و توانایی تمویل مصارف عادی این پروژه ها را در آینده بشکل درست پیشبینی نماید.

4.2 ساختار برنامه ها و بخش تشریحی

قبل از آغاز قیمت گذاری ضرورت است تا ساختار برنامه ها و شرح آنها غرض اطمینان از مطابقت آنها با اصول مربوطه آن مرور گردد. در تعیین ساختار برنامه ها و طرح بخش تشریحی آنها قدم های ذیل باید مد نظر گرفته شوند:

1. **ساحات عمده عرضه خدمات عمومی ادارات را به اجزای اساسی تقسیم نمایند** (توصیه میگردد تا تعداد این اجزا از پنج اضافه نگردد) و هر یک از این اجزا به یکی از مسایل اساسی چارچوب اداره مربوطه ارتباط داده شده و منحیت یک برنامه تشخیص گردد.
2. **آنعه مصارف که به صورت درست در یکی از برنامه ها ارتباط نمیگیرند باید در برنامه مدیریت و اداره اختصاص یابند.**
3. **اهداف هر برنامه را بصورت مفصل تشریح نموده و تاکید نمایید که چگونه آنها با پلان های استراتژیک وزارت/ اداره سازگار بوده و استراتژی انکشاف ملی افغانستان و پروگرامهای دارای اولویت ملی را حمایت مینماید.** همچنان بخش تشریحی برنامه باید مشخص سازد که چگونه برنامه های متذکره در رسیدن به اهداف موضوعات مشترک اداره کمک مینماید.
4. **هر برنامه را به یک تعداد برنامه های فرعی تقسیم نمایید.** هر برنامه فرعی باید نمایانگر وظایف عمده تحت یک برنامه بوده و یکی از اهداف عملیاتی برنامه را تشکیل دهد. وزارت مالیه پیشنهاد مینماید که تحت یک برنامه میتوان الی چهار برنامه فرعی داشت.
5. **برای هر برنامه فرعی یک تعداد پروژه های انکشافی اصلی که شامل مصارف بودجه عادی میباشد که در رسیدن به اهداف برنامه فرعی کمک نماید تعیین گردد.**
6. **تمام فعالیت های عادی که در رسیدن به هدف برنامه فرعی کمک مینمایند مشخص گردند.** فعالیت های مشابه را گروپ بندی نموده و قیمت مجموع آنرا تحت برنامه فرعی مربوطه درج نمایید.
7. **شاخص اجراءات مناسب ایجاد گردد.** فورمه های پیشنهاد بودجه سال 1391 به نحوی ترتیب گردند که ادارات را قادر سازد تا پیشنهادات خویش را به سطح فعالیت ها با ذکر یک محصول به هر برنامه فرعی، ارائه نماید. اما وزارت احتمالاً برای پروژه انکشافی و فعالیت عادی یک محصول و هدف محصول را جهت مدیریت داخلی و نظارت و راپور دهی داخلی تعیین نماید که این همچنان میتواند در قیمت گذاری برنامه های فرعی کمک نماید.
8. **مانند سال های قبل فعالیت ها در ساختار برنامه ها، پیشنهادات بودجوی و جدول حسابات حفظ میگردند تا وزارت ها / ادارات را قادر سازد بودجه و مصارف را برای اجزای برنامه های فرعی پیگیری نمایند.** برای وزارت ها / ادارات اجزای نیست تا برنامه های فرعی شانرا به خدمات (فعالیت های) تفصیلی تقسیم بندی نمایند. وزارت های که پروژه های شان دارای چندین جز است میتوانند از سطح فعالیت بمنظور پیگیری بودجه و مصارف اجزای مختلف پروژه استفاده نمایند. وزارت ها / ادارات دیگر بطور بسیار ساده میتوانند تشریح برنامه فرعی شانرا بحیث فعالیت در پیشنهاد بودجه و جدول حسابات تکرار نمایند.

9. **پیامد:** ضرورت نیست تا وزارت ها / واحد های بودجوی دوباره پیامد ها را ایجاد نمایند. هر عوض، شما میتواند پیامد های برنامه های مربوطه شانرا از چارچوب نتایج سکتوری وزارت استراتژی انکشاف ملی افغانستان استفاده نمایند.

